

# Riksdagen

## Uppteckningar

### vid EU-nämndens sammanträden

#### 2017/18:29

Fredagen den 6 april

---

#### § 1 Allmänna frågor – sammanhållning

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor – sammanhållningspolitik den 15 november 2017

Information och samråd inför mötet i Europeiska unionens råd för allmänna frågor – sammanhållningspolitik den 12 april 2018

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar alla välkomna och förklarar sammanträdet öppnat.

Statsrådet Sven-Erik Bucht och medarbetare ska känna sig välkomna.

På dagordningen har vi en punkt som heter Allmänna frågor – sammanhållning. Vi ska börja med en åiterrappport från mötet i rådet den 15 november 2017. Finns det någonting att tillägga utöver den skriftliga rapporteringen?

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag har ingenting att tillägga men är beredd att svara på eventuella frågor.

Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN:

Då frågar vi nämndens ledamöter om det finns någon som har en fråga.

Det tycks inte vara fallet. Vi lägger åiterrapporten till protokollet.

Vi går över till punkt 3, Sammanhållningspolitiken – strategisk inriktning och prioriteringar för sammanhållningspolitiken efter 2020, som är en diskussionspunkt på rådet.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det allmänna rådet den 12 april är helt tillägnat sammanhållningspolitiken. Diskussionen kommer i en intressant period eftersom vi nu är inne i slutspurten för kommissionens arbete med budgetförslaget och med regelverket för sammanhållningspolitiken i nästa programperiod.

Kommissionen har sagt att budgetförslaget ska presenteras den 2 maj, och förordningsförslaget ska enligt plan komma den 29 maj. Som underlag för diskussionen presenterade kommissionen i höstas den sjunde sammanhållningsrapporten som redovisar utvecklingen i EU-regionen. Tillsammans med erfarenheterna från genomförandet av

strukturfundsprogrammen innevarande period kommer medlemsländerna att föra diskussionen om politikens framtida inriktning.

Regeringens övergripande prioriteringar när det gäller den framtida långtidsbudgeten är att den ska minska till följd av brexit. För att nå detta behöver de stora budgetposterna för både jordbruket och sammanhållningspolitiken minskas betydligt.

Inom ramen för en minskad budget vill regeringen lyfta fram följande: Sammanhållningspolitiken bör även i fortsättningen vara en långsiktig politik som syftar till att stödja regionernas tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning. Några av de utmaningar där sammanhållningspolitiken kan bidra till lösningar är klimatomställningen, energiområdet, forskning, innovation, konkurrenskraft i små och medelstora företag, digitalisering och kompetensförsörjning. Insatser för integration och för de grupper som står långt från arbetsmarknaden är också prioriterade. De insatser som görs ska vara innovativa och ha ett högt EU-mervärde.

Med mindre finansiering behöver sammanhållningspolitiken koncentrera sina resurser på att minska skillnaden mellan regioner, och följaktligen bör större fokus läggas på regioner med de största behoven. Alla typer av regioner står dock inför utmaningar och brister. Därför menar regeringen att sammanhållningspolitiken också efter 2020 ska omfatta hela EU, även om finansieringen bör minska väsentligt.

För Sverige är det viktigt att hitta skraddarsydda lösningar till nationella och regionala särdrag. Det gäller inte minst i våra nordliga glesbefolkade regioner, där vi behöver kunna arbeta med specifika lösningar på olika hinder och utmaningar. Den särskilda budgetposten för glesbefolkade regioner bör behållas, och befolkningstäthet/gleshet bör fortsatt vara ett av kriterierna för fördelningen av medel mellan medlemsstaterna. Det är en liten del i den totala budgeten men betydelsefullt för berörda regioner.

När det gäller det gränsöverskridande samarbetet Interreg menar regeringen att det territoriella samarbetet ska ges hög prioritet inom sammanhållningspolitiken. Samarbetsprogrammen bidrar till ett genuint europeiskt mervärde genom att möjliggöra gemensamma utvecklingsprojekt över nationsgränserna. Programmen är viktiga verktyg för att stärka den utvecklingskraft som finns i gränsregionerna.

När det gäller genomförandefrågorna har genomförandesystemet blivit alltför komplext. Därför är det regeringens uppfattning att det behövs en rad åtgärder för att minska komplexiteten och förenkla genomförandet.

Stärkt nationell medfinansiering är en viktig svensk prioritet som vi menar bidrar till nationellt och regionalt ägarskap av programmen och till ett effektivt genomförande. Samtidigt skulle det överbrygga problemen med en minskad EU-budget. Detta kommer att vara grunden för att diskutera den framtida inriktningen på allmänna rådet den 12 april.

Anf. 5 AMINEH KAKABAVEH (V):

Tack så jättemycket för föredragningen! Jag undrar om regeringen kommer att driva fråga om utfasning av miljöskadliga subventioner. Det är en fråga som jag saknar, och jag tycker att det är relevant i sammanhanget med ett medskick om miljöskadliga subventioner, något som vi även tidigare har drivit till exempel när det gäller subventioner på visst kött och så vidare. Jag såg inte något om detta mellan raderna.



I sammanhanget tänker jag att det är viktigt att vi även lyfter upp jämställdhet. Det här politiska området är stort. Man pratar om integration och nyanlända, man pratar en del om miljö och klimat och mycket annat. Men Sverige ska ju alltid vara ett föregångsland när det gäller jämställdhetsfrågorna, och jag hoppas att man tänker på dessa saker.

Anf. 6 HANS ROTHENBERG (M):

Tack för föredragningen! I stora drag, för att inte säga väldigt stora drag, ställer vi oss bakom regeringens ståndpunkt. Det är svårt att göra något annat utifrån ett svenskt perspektiv.

Jag har ändå två frågor. Jag skulle vilja att ministern utvecklade vad man i ståndpunkten menar med att alla typer av övergångsarrangemang och olika säkerhetsnät bör undvikas. Det vore bra om nämnden kunde få en utveckling av det så att vi tolkar det på samma sätt.

Sverige är ett av 27 länder. Min andra fråga är: Hur många andra länder bedömer ministern har ett liknande förhållningssätt till sammanhållningspolitiken som denna ståndpunkt anger?

Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Från Sverigedemokraternas sida välkomnar vi regeringens budgetrestriktiva linje. Vi hoppas att den här tydligheten också kan backas upp i handling framöver och att vi kan hitta allierade inom EU som kan företräda en liknande linje.

Däremot har vi ändå en avvikande mening, och det utgår från att Sverigedemokraterna inte anser att vi ska ha den här sammanhållningspolitiken. Vi ska inte ha de här strukturfonderna. Vi ska inte heller ha någon sysselsättningspolitik inom EU, utan grunden bör vara handel och upprätthållande av EU:s yttre gränser.

Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Amineh Kakabavehs fråga om utfasning av subventioner är en budgetrelaterad fråga som inte är kopplad till sammanhållningspolitiken. När det gäller jämställdhet är det en självklarhet i Sverige att vi driver den frågan – absolut.

Hans Rothenberg frågade om likasinnade kring sammanhållningspolitiken. Det är i så fall finnarna som har mycket av den syn som vi har, och vi för en diskussion med dem kring dessa frågor.

Frågan om övergångsreglerna skulle jag vilja överlåta till ämnesrådet Anna Carlsson att besvara. Jag kan inte detaljerna kring dem.

Anf. 9 Ämnesrådet ANNA CARLSSON:

Det här med övergångsregler handlar mer om en principiell syn vi har, men det har ju använts tidigare i olika sammanhang, till exempel när man har gjort utvidgningen.

När en del regioner har fallit under strecket har man fått garanterade säkerhetsnät på regional nivå. Man har gjort övergångsarrangemang som väldigt mycket har bottnat i att det har gjorts förändringar i EU:s struktur. Till exempel när Spanien hamnade under 90-procentsregeln för

sammanhållningsfonden fick man utfasningsregler och stöd som egentligen inte passade in i regelverket.

Det har gjorts ett antal sådana tekniska lösningar, och vi har sagt att någonstans måste man ändå acceptera att omvärlden ändras och att vi därför inte ska hålla på och ha för många sådana här övergångsarrangemang. Det är det som det handlar om.

Anf. 10 BARBRO WESTERHOLM (L):

Liberalerna hade velat att man skulle öka på EU:s budget nu när brexit blir verklighet. Men så blir det inte, utan det är nedskärningar det handlar om.

Vi hörde att stöd ska gå till dem som har de största behoven. Då skulle jag vilja veta lite mer om jordbruksstödet, för vi vill ju ha en klar minskning av det. Blir det då så att det går till dem med de största behoven?

Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN:

Även jag tar till orda och säger att jag tycker att det är viktigt att påpeka att en minskning av budgeten måste ta sikte på att vi plockar bort det som är ineffektivt och mindre bra.

Jag tycker också att det är viktigt att påpeka att det inte får uppfattas som att regioner i Sverige, eller för den delen någon annanstans i Europa, ser det som ett straff att Storbritannien lämnar och lämnar en stor lucka i budgeten efter sig, ej heller att Sverige har och även i fortsättningen, förmodar jag, vill ha en budgetrabatt. Detta får heller inte ses som ett straff för någon.

För att undvika detta tycker jag att det är viktigt, och det är alltså ett medskick från min sida, att statsrådet verkligen påpekar det här med gleshet och kyla, avsaknaden av goda kommunikationer – eller motsatsen, dåliga kommunikationer – låg tillgång till riskkapital och en låg servicegrad för människor som bor och verkar i skilda regioner, däribland någon svensk region. Detta sagt apropå att det som sagt var inte får uppfattas som att människor eller regioner straffas därför att vi är och skall vara budgetrestriktiva.

Anf. 12 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Barbro Westerholm ställde en fråga om jordbruksfrågorna. De behandlas inte där, utan det är endast sammanhållningspolitiken som behandlas där. Men generellt måste vi få en betydligt effektivare glesbygdspolitik, också på jordbruksområdet som inte behandlas här. Det handlar om att skapa tillväxt i regioner och att stärka konkurrenskraften för företagen på ett hållbart sätt. Givetvis handlar det ytterst också om sysselsättningsfrågorna. Det gäller att vi är väldigt tydliga med detta.

Vi har också en tydlig svensk hållning att man måste ta hänsyn till de glesbefolkade regionerna. Vi ska behålla denna särskilda status. Sammanhållningspolitiken har en stor betydelse för inte minst de norra delarna av vårt land. I den stora budgeten är detta små pengar, men de har en väldigt betydelse. Det kommer vi att framhålla.

Anf. 13 AMINEH KAKABAVEH (V):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för att ni tar hänsyn till jämställdhetsaspekten! Det är viktigt.

När det gäller att motverka miljöskadliga subventioner vill man minska eller ta bort pengar. Jag menar att det är relevant i sammanhanget att motverka miljöskadliga subventioner och att det skulle kunna passa in här. Om det är en minskning i budgeten, varför skulle då inte detta kunna passa in här?

Anf. 14 VICE ORDFÖRANDEN:

Kan jag uppfatta det som att statsrådet accepterar mitt medskick, alltså att på den allmänna sidan i regeringens ståndpunkt också inkludera kyla, dåliga kommunikationer, låg tillgång till riskkapital och låg servicegrad?

Anf. 15 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det är inga problem, för allt som ordföranden radar upp här ligger till grund för vår ståndpunkt. Om han vill att det ska förtydligas är det inget problem.

När det gäller miljösidan finns det ingenting i sammanhållningspolitiken som ska minska miljöinsatserna. Det som Amineh kanske tänker på är inom jordbrukspolitiken, men där är den svenska hållningen att flytta jordbruksfrågorna från pelare 1 till pelare 2 för att kunna göra ytterligare miljöinsatser. Men den frågan hanteras inte på det här mötet, som bara berör sammanhållningspolitiken.

Anf. 16 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende, att medskicket från mig är accepterat och att det finns en anmäld avvikande uppfattning från Sverigedemokraterna och Martin Kinnunen.

Vi går över till punkt 4, Kommunikation av sammanhållningspolitiken. Det är en informationspunkt. Finns det något att tillägga, statsrådet?

Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det är, som sagt, en informationspunkt. Kommissionen har tidigare presenterat exempel på kommunikationsinsatser som genomförts i regioner och medlemsstater. Kommissionen kommer att redovisa hur de avser att gå vidare med att kommunicera resultaten av insatserna inom sammanhållningspolitiken.

Anf. 18 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi lägger informationen till handlingarna.

Nästa punkt är nr 5, Övriga frågor. Finns det några sådana?

Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Nej.

Anf. 20 VICE ORDFÖRANDEN:

Det tycks inte vara fallet. Då tackar vi statsrådet och önskar en trevlig helg och lycka till på det kommande rådsmötet.

# Innehållsförteckning

## § 1 Allmänna frågor – sammanhållning

|  |          |
|--|----------|
| .....                                  | <b>1</b> |
| Anf. 1 VICE ORDFÖRANDE                 | 1        |
| Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)  | 1        |
| Anf. 3 VICE ORDFÖRANDE                 | 1        |
| Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)  | 1        |
| Anf. 5 AMINEH KAKABAVEH (V)            | 2        |
| Anf. 6 HANS ROTHENBERG (M)             | 3        |
| Anf. 7 MARTIN KINNUNEN (SD)            | 3        |
| Anf. 8 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)  | 3        |
| Anf. 9 Ämnesrådet ANNA CARLSSON        | 3        |
| Anf. 10 BARBRO WESTERHOLM (L)          | 4        |
| Anf. 11 VICE ORDFÖRANDE                | 4        |
| Anf. 12 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S) | 4        |
| Anf. 13 AMINEH KAKABAVEH (V)           | 5        |
| Anf. 14 VICE ORDFÖRANDE                | 5        |
| Anf. 15 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S) | 5        |
| Anf. 16 VICE ORDFÖRANDE                | 5        |
| Anf. 17 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S) | 5        |
| Anf. 18 VICE ORDFÖRANDE                | 5        |
| Anf. 19 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S) | 5        |
| Anf. 20 VICE ORDFÖRANDE                | 5        |